LO SOMATENT

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.

A Barcelona: Kiosco de Calaf Bambla de las Flors.

No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Divendres 8 d' Agost de 1902.

ANY XVII — NUM. 4.351

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . 4 —
Extranger y Ultramar. . . . . . 8 —

Anuncis, á preus convencionals

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.

Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

TALLER DE ESCULPTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y esculptorichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

GRAN HOTEL-RESTAURANT SUÍS

(Avans Louvre.) Lo més modern de Barcelona, dirigit per

MR. PAUL FARRENY

ex-majordom de varis grans hotels de Fransa

Aquest Hotel, completament reformat, reuneix tota l' elegancia y comoditats conegudas fins lo día.—Timbres eléctrichs; Perruquer á casa; Intérpretes; Cuartos de bany; Cotxes á la arribada de trens y vapors; Saló de lectura y piano; Telèfono 1974; Cuartos de dutxas; Excelent cuyna Espanyola y Francesa á càrrech d' un dels millors Chefs de la Capital.

PLASSA DEL ANGEL, 10.-BARCELONA

Sucursals: á Tarragona: Fonda de Madrid y á Girona: Hotel Peninsular.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyía.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' **Aixarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas. —Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofría desde més d' un any de una escrófula crónica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los **Hipofosfits Climent**, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.-Dr. Lerinis, Catedratich de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent **SALUD**, *únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.*

LOT LOT LOT LOT LOT LOT

AMARCH LOT TÓNICH

APERITIU-CORROBORANT-FEBRÍFUGO

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

L' us d' aquest TÓNICH ejerceix una acció estimulant sobre l' aparato gastro-intestinal aumenta l' apetit y facilita la digestió. La nausea, 'l vómit, los vahidos, lo mareig paran casi sempre prenent una ó dos copetas d' aquest tónich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l' han indicat y segueixen indicantlo com medi eficás pera precaveres de las calenturas.

Pendre una ó dugas copetas d' aquest tónich á diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.

Se pren ab aygua, sifó ó pur: avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.-Carrer Monterols número 30.

LOT LOT LOT LOT LOT LOT

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas á 13 pts. » » » »

Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO

REUS

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.-REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyors, botons y botonaduras pera camisas, paraiguas, sombrillas, bastons, petacas, cigarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan á mida camisas, calsotets, colls y punys.

LA LLENGUA REGIONAL

Fixém per un moment nostre atenció en lo que succeheix en las escolas públicas ja de noys ja de noyas, de Catalunya.

Succeheix que molts professors castellans venen per oposició ó per trasllat á ocupar las vacants y 'ls es completament impossible obtindre práctichs resultats en l' instrucció, perque de desde 'l moment en que fa falta lo medi indispensable pera la comunicació d' ideas entre 'l professor y 'l deixeble, (com forsosament succeheix aquí Catalunya, hont se pot dir que 'ls noys y noyas casi desconeixen lo castellá) un professor d' instrucció primaria se topa ab grans dificultats pera ensenyar, donchs que comensa per no poderse fer entendre de sos deixebles.

Es lo mateix que si per una cátedra de francés, inglés ó alemany se nombrés á un francés, inglés ó alemany que perfecte coneixedor de la llengua que anés á ensenyar, si desconeixía en absolut cap altre llengua com que per necessitat tindría de comensar á donar sas llissons ab son idioma natiu, eixas serían inintelligibles per sos deixebles. Y aixó mateix es lo que precisament succeheix á Catalunya y en algunas altres provincias espanyolas ahont s' hi parlan llenguas ó dialectes regionals.

Clar sabém que tots los professors y professoras de Espanya tenen un dret indiscutible á totas las escolas de la nació y al ingrés

en la carrera y ascendir per oposició y traslllat, més això mateix moltas vegadas dona lloch á que professors andalussos ó castellans desempenyin llurs cárrechs en las provincias que tenen llengua ó dialecte propi y allavors se dona lloch á que ocurreixi quant deixo apuntat en lo párrafo anterior.

Ja sé que hi há una lley que obliga que la ensenyansa en las escolas públicas se fassi en castellá (1) y això que á primera vista no sembla minvar en res ni per res las atribucions del professor, supossant qu' aqueix professor coneix perfectament la llengua propia de la regió hont té sa escola, lo posa en situacions apuradas y més d' una volta ridículas.

Ensenyar á la quitxalla ab una llengua que per no esser la seva no l' han sentit ni l' han parlat may es com volguer una resposta á la carta qu' encare s' ha d' entregar.

La situació d' un noy ó noya respecte á la llengua nadihua es com la de un rich propietari que coneix pam á pam cert tros de sas extensas possesions, més que may ha possat sa petjada en las demés.

Clar está que aqueixas últimas serán tan sevas com l' altre, mes si un dia se li acut coneixerlas, tindrá de explorarlas, tindrá de trepitjarlas y tot lo més que li pot succehir es que la semblantsa dels paratjes desconeguts ab los que ja coneixia, li aplani l' exploració, més no, que pugui evadirla.

Y aném á veurer si aquesta lley posa al professor en una situoció ridicula en cás de que no sapiga la llengua regional.

Penetrém en una d' aquestas escolas hont hi ensenya un dels esmentats professors. Possém en mans d' un de sos mes aventatjats deixebles un llibre facil (castellá; com se suposa) escullintse un passatje senzill y l' invitem á que 'l llegeixi: Vull suposar, (que será molt) que eix deixeble llegeix correctament y que no deixa escapar ni una d' aquellas floretas que l' ortografia va escampant per son camí mes entretenimos á demanar al bon llegidor algunas noticias sobre la vida y miracles d' aquellas paraulas, preguntenli quan vol dir aquell tros qu' haurá llegit y ¡ho dolor! vos contestará que no ho sap. Alguna qu' altre paraula l' encerterá per carambola, més las paraulas tecnicas, ó abstractas permenaixerán naturalment al mon dels misteris insondables y en quant á las familiars y vulgars ya veureu fins ahont queda reduhida la familiaritat d' algunas. O sinó ho voleu aixís feuli tancar lo llibre y li diheu que vos espliqui en sa llengua nadihua quant vol dir lo qu' ha llegit y observaréu que aixeca un fals testimoni darrera del altre respecte lo que l'autor diu y ni las paraulas qu'usa ni las frasses que construheix vos dihuen ni de bon tros qu'aquell noy comprengui quant ha llegit. Y á tot això lo professor ni poderli dir paraula, en primer lloch perque desconeix la llengua regional y en segón lloch perque, encare, que la sabés la lley no li permet ensenyarla y éll aymant de poder cobrar lo migrat son (si es que no s' en descuidan) no vol trahir en res ni per rés las disposicions que venen de *la Central*.

¿Qué hi fá que 'ls deixebles ne valguin de menos y que demá hagin de fer un paper ridícol per apatía, per deixadés y fins m'atreviré á dir per malicia (la de matar las llenguas regionals) dels poders centrals?

Es de lley, la publicá la *Gaceta* y devant d' això *boca abajo todo el mundo*.

Per això que lo de resultats més positius sería permetrer la llengua regional en la ensenyansa de noys y noyas, y exigir als professors com condició sie qua non lo perfecte coneixement de la llengua regional.

Qu' això produhiría excelents resultats no hi ha que darhi voltas.

Fora massa amor á la *patria chica*—me deya un professor amich meu.

Tot lo que vulguis, vaig contestarli, més ha de sapiguer que l' amor á la *patria chica* no disminueix, ans bé aumenta l' amor á la *patria grande*; qui no ayma á la *patria chica*, sos usos, sas costums, menys aymará á la *patria grande*, ab quina 'l lligan uns llassos de bon trós mes balders.

J. MORERA SOLER.

5-VIII-1902.

(1) La de Claudio Moyano, en 1857.

"LLIGA CATALANISTA"

AVIS

L' exposició de tarjetas postals organisada per aquesta "Lliga" se podrá visitar tots los dias de dotze á una del mitjdia y de vuit á deu del vespre.

Reus 25 de Juliol de 1902.—P. A de C. D. Lo Secretari, Addreu Anguera.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 7 d' Agost 1902.

Naixements

Francisca Llevat Fort.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Rosa Pujol Pamies 67 anys, Singlés 13.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Ciriach

Sant de demá.—S. Romá

Surt lo SOL á las 5 h. y m. 01 y 's pon á las 7 h. 9 m.; surt la LLUNA á las 10 h. 9 m. y 's pon á las 9 h. 33 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIÓNS

del dia 7 d' Agost de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetre aneroide	Gran d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	755	77			Nuvol
15	755	85		3	Nuvol

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN.	NUVOLS	
	Máxim	Minim	Ter. tip.	Direcció	Clase	Cantit.
9	Sol 32	21	29	O.	Cum	0'9
15	Som 30		26	S.	Nim	1'0

Á NOSTRES SUSCRIPTORS

Tots aquells de nostres suscriptors que en aquesta estació vajan á estiuhejar á fora y desitjin rebre Lo SOMATENT en lo punt hont se trobin, se servirán deixar los sevas senyas en nostra Atministració.

Las informalitats dels ilegals

Després de contestar avuy de una manera digna á las indesendencias de *Las Circunstancias*, farém cas omís en lo successiu dels insults y calumnias, bravatas y demés punts de despit que acostuma á escriure 'l tal diari á falta d' arguments racionals y fundats para rebatre nostras acusacions y ab lo fi de distreure als lectors del punt capital de la cuestió.

Nosaltres no podem traspassar los limits de la serietat, nos ho privan nostra bona educació y nostra desencia.

Volém seguir combatent á las personas que ni respectan la lley ni la dignintat del poble, y no tenen cap classe de delicadesa desde 'l moment que se 'ls tira en cara en sessió pública que no deuhen ocupar lo carrech de tinents d' Alcalde y públich ho fa la premsa això mateix, y élls, no obstant sa impopularitat, segueixen contra totas las probadas faltas ocupant un lloch gratuit que sols los deuria donarlos feyna y disgustos y encara pera conseguirlo falsejan lo sufragi, obra del senyor Castelar, quefe del partit *que fué*; cual apego á la Casa Comunal alguna cosa deu volguer significar pera nostre poble, à quin afrontan semblants representants feutse portar en un cafè concorregudíssim lo sello de l' Alcaldia pera despatxar un assunto infaust que allavores va servir pera arrancar riatllas y no llágrimas, y sense aquest molts altres que n' hem vingut denunciant y que tot Reus mica més ó menys ja coneix.

Volém defensar los interessos de nostra ciutat y que sigan personas més desents las que paga l' Ajuntament y escriuhen un diari que rebaixa lo bon nom de Reus.

Volém que 's cumpleixi la lley y que no puga haverhi regidors pera fius rastrers y que l' administració del poble puga anar neta com la roba treta de bugada.

Això volém. ¿Es alguna cosa que mereixi la desaprobació de nostres convehins?... No!

Ja saben nostres desitjos quins son y hont aném en la defensa dels interessos morals y materials de nostra ciutat.

CRONICA

¡SR. GOBERNADOR!

V. E., com á primera Autoritat de la provincia, es qui está encarregat de fer cumplir la Lley cuan hi ha qui la trepitja ó 'n fa cas omís de sas disposicions, y á V. E., Exm. Senyor Gobernador d' aquesta provincia, recorrém pera que tinga la bondat de obrar en consecuencia contra 'ls concejals Tinents d' Alcalde del actual Ajuntament de Reus, don Emili Briansó y Planas y don Eduardo Navás y Felip, comprés lo primer en lo que disposa l' article 43, capitol 2on., Titul II de la Lley Municipal vigent, que diu:

«Art. 43. En ningun caso podrán ser concejales:

. . . .

3.° Los que desempeñen funciones públicas retribuidas, aún cuando hayan renunciado el sueldo.» Y 'l segon dels citats regidors entra de plè en lo mateix article y párrafo següent:

«4.° Los que directa ó indirectamente tengan parte en servicios, contratas ó suministros dentro del término municipal por cuenta de su Ayuntamiento, de la provincia ó del Estado.»

Y en altre párrafo del mateix article se hi llegeix:

«Los concejales cesarán en sus cargos si dejaren de tener las condiciones que marca esta Ley.»

Y com que 'ls citats concejals deixan de tenirlas, Exm. Sr., á V. E. supliquém, y á auxiliarlo 'ns oferím si nostre humil concurs necessita, que disposi sa respectable Autoritat lo cumpliment de la Lley Municipal en son article y párrafos citats.

Ho espera de V. E. que tantas probas de moralisador nos te donadas,

LO SOMATENT.

Reus 6 d' Agost de 1902.

(3ra. Inserció)

—

Lo solt de que tant se plany *Las Circunstancias* es lo que segueix, publicat en LO SOMATENT del dia primer d' aquest mes:

"*Las Circunstancias* y 'l *Diario de Reus* opinan també com LO SOMATENT de no fer grans gastos pera enviar á Barcelona, al concurs de gegants, los d' aquesta ciutat; y com en un article publicat en nostre edició anterior demostrabam que 'n cal fer ben pochs ó cap de gasto pera que nostres gegants se presentin al concurs, resulta, que *la secció corresponent* ja pot comptar ab la opinió de la premsa, en un tot conforme ab que s' envihin los gegants d' aquesta ciutat á Barcelona, pero sense ferhi altres gastos que 'ls més indispensables, los de remendo, que no perjudicarian en gayre cosa al erari municipal.

"Ab aquestas apinions y una mica de bona voluntat ja pot dictaminar favorablement la secció de govern.

„Ara una advertencia: "Las Circunstancias" no pot tenir vot ni veu en cap assunto de economía municipal y, per lo tant, valga solzament la cita de son parer com un "doto" inútil.

„Y no s' ofengui nostre confrare per aytal observació; puig comprenem que en un moment conveccional es fácil olvidarse de la delicadesa y d' altras rahons de pes que no cal treure al sol per ara.„

Y vejin si son de pes las rahons que callabam:

Entre 'l director de *Las Circunstancias* en Ricardo Salvadó y Domingo y son redactor ó corrector de probas en Joseph Ferraté, qui també va tenir al seu pare empleat á consums fins que va morir (y q. a. c. s.) perque no deshonra á ningú aquest empleo cuan s' acepta á una edat que 'ls homens ja no poden dedicarse á un traball fatigós, entre 'ls dos individuus avans citats graban lo pressupost municipal en **12,000 RALS** ¿Poden parlar d' economias municipals *Las Circunstancias* que fa una pila d'anys que als que las escriuhen se 'ls auxilia ab los interessos del poble?

Poca ó cap delicadesa 's necessita pera provocarnos á que fessim aquestas aclaracions.

Si delicadesa tinguessin, avans de provocarnos, deurian haver deixat primerament los empleos que tant los rendeixen y ¿sos amos los carrechs de Tinents d' Alcalde que desempenyan ilegalment, y fins ara no ho han fet ni 'ls uns ni 'ls altres.

—

Nosaltres, menos afortunats que 'l director de *Las Circunstancias* en Ricardo Salvador y Domingo, no hem cobrat may 200 pessetas per ser director defensor de una causa política, ni com al tal Salvador se 'ns empleá al Municipi pera poguer rebaixar vint duros del sou de director.

Y menos mal si tothom que traballa pera 'l Municipi cumplia ab la seva obligació.

—

Invitem al senyor Puntillero que repeteixi demá, firmantse y citant personas, los conceptes injuriosos de *baixos, ruins y miserables*, qu' avuy 'ns aplica, pera ventilarho en lo terreno que 'ns convingui.

—

Protestem ab tota la forsa de nostras conviccions de personas honradas y serias, y homes de be, dels calificatius de *carcas y jesuitas* que ab lo desitj de molestarnos nos posa *Las Circunstancias*.

Y estem disposats á provar que en tots los ordres som tant ó més lliberals que tots los redactors de dit diari y sos inspiradors.

—

Ahir circulá 'l rumor per aquesta ciutat—y no com á noticia pública, sino secreta—de que 'ls possibilistas ilegals tenían acordat enviar á buscar á un **gran polemista** de Barcelona pera que sostinga la polémica vers nosaltres.

Sols nos mancava sapiguer que 'ls amos de las *plumas* de *Las Circunstancias* consideran á aquestas com un trasto inútil pera contendir ab nosaltres.

Veyam si 'l **gran polemista**, donchs, será tant bon prestidigitador que consegueixi fer veure á nostres convehins lo blanch per negre y fer bo lo dolent. En aquest temps tant lluminós es molt dificil tot això.

—

Lo senyor Cubells mitj ens ha *convensut*, pero nosaltres ens créyem qu' era ilegal lo de son expedient.

Si, ens creyem qu' era infonamentat l' expedient de pobresa del senyor Cubells, perque creyem que dit senyor no era pobre. Si, ens

creyem que era infonamentat, perque al seu pare 'l feyam empleat en la recaudació de contribucións y guanya per viure.

Ens creyem que era infonamentat, perque lo dit senyor posseeix un mas que val mes de trescents duros, ahont passa l' istiu veraneajant.

Si, ens ho creyem perque lo senyor Cubells vesteix am tant ó mes luxo que lo senyoret mes rich de Reus. Y ens ho creyem perque molts joves de brusa y gorra *aparentment mes pobres*, portan avuy lo casquet de quartel y no cap sombrero ni vestit d' última moda.

Y si impulsats per la passió li diguerem lo que li diguerem, es per creure tindre rahó y ho ferem per ser excessivament amants de la justicia, per volguer l' igualtat devant la lley, y pera que 'l poble s' enteri de si som *carcas y oscurantistas* ó som aymadors de que 's fassi llum á totas las cosas qu' apareixen foscas.

Vinga desseguida la revisió del expedient y 'ns convencerém de la veritat.

Lo públich ara que prengui nota y que jutji d' aquell senyor *pobre* que potser encara portará pantalons vermells y casquet.

—

Las Circunstancias nos diu que cuan s' obsequiá al fill adoptiu de Reus senyor Suarez Inclán varem sopar á la seva taula, nosaltres que tenim un programa que en res nos priva d' aceptar un obsequi per conveniencia de la ciutat, en canvi lo republicá director y un redactor de *Las Circunstancias*, s' assenhen diariament á las taulas del Rey y cobran encara per seurehi.

—

Fem avinent al senyor Puntillero, que los catalanistas qu' anaren á veure á una persona respectable qu' ha tingut y té significació y representació dins del partit possibilista, no ho feren pera presentarli protestas d' indignació contra Lo Somatent, sinó que ho feren pera saludarlo en visita particular.

Los catalanistas honrats y desents, de que fa menció lo diari *Las Circunstancias*, senten com á aimants de Reus que son, que en un poble de tanta cultura, passin las cosas que passan y res més.

—

Cualsevol que siga lo número de senyors regidors que avuy se reuneixi l' Exm. Ajuntament d' aquesta ciutat celebrará la sessió de segona convocatoria corresponent á la present setmama.

—

Segons nostras noticias, la sessió que avuy celebrerá l' Ajuntament promet tenir molt d' interés.

També se 'ns ha dit que no hi assistiran los senyors Briansó y Navás.

Pero com no han faltat casi á cap sessió nos ressistim á creure que 's posin malalts *sistemá* director de *Las Circunstancias*.

—

Després d' alguns trons, ahir matí y tarde los nuvols nos enviaren un regular ruxat, que deixá nostres carrers com de costum, ab fanch á coll.

—

Llegim en un diari de Tarragona d' ahir: «Hermós exemple venen donant los vehins de la ciutat de Reus suscribintse ab entusiasme y verdader patriotisme ab objecte de que sigui un fet la portada á aquella població d' un abundant caudal d' ayguas que tant ha de redundar en benefici de la industriosa y febril ciutat. Los desitjém siguin satisfetas cumplidament sas aspiracions y fem vots pera que nostra estimada Tarragona prenent exemple de nostres vehins, se decideixi per fi á la execució d' alguns projectes que tant de be haurian de reportarnos y que per nostra peculiar indolencia dormen en lo major dels olvits».

—

SUSCRIPCIÓ á plumas d' aygua de l' Empresa concessionaria pera l' abasteixament d' ayguas potables de Reus.

Francisco Montané 1|2 ploma; Antonia Bassols 1|2; Joseph Sabater 1|2; Sixto Laguna 1|2; Teresa Anguera Vda. Borrás 1|2; Joseph Maria Iglesias Olena 30; Pere Gomis 1|2; Pere Munné 1 y 1|2; Rosa Aulesa Viuda Ibañez 1|2; Mateo Vallvé 1|2; Joan Sardá 1; Magdalena y Josepha Ordeix 1|2; Magí Llauradó 1|2; Marián Cornet 1|2; Martin Martí 1|2; Josepha Puig Vda. de Prats 1|2; Bonaventura Roigé 1|2; Francisco Vergés 1|2; Pere Llauradó 1|2; Teresa Mercadé 1|2.

—

Per consums se recaudaren en lo dia d' ahir pessetas 776'61.

—

VOLGUER ES POGUER

Y 'l que volgui se pot curar pagant després de curat. Curació de cualsevulga mal venéreo ó sifilítich. Pera detalls lleigeixis á la quarta plana. «Milagrosos Confites Inyección antivenéreo y Roob anti-sifilítico COSTANZI.»

—

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals

Ha traslladat son despatx á la

Rambla de Sant Joan, número 30-3er.

TARRAGONA

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	*Diner*	*Paper*
Londres 90 d|f.	34'18	34'15	—'—
" 60 "	—'—	—'—	—'—
" 8 d|v	—'—	—'—	—'—
" vista.	34'60	34'55	—'—
Paris 90 d|v.	—'—	—'—	—'—
" 8 d|f.	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	37'—	—'—
Marsella 90 d|f.	—'—	—'—	—'—
" 8 d|v.	—'—	—'—	—'—
" vista.	'	'	'
Perpignan 90 d|f.	'	'	'
" 8 d|v.	'	'	'
" vista.	'	'	'
Hamburgo 90 d|f.	'	'	
" 8 d|v.			

Valors locals.	*Diner.*	*Paper.*	*Oper.*
Gas Reusense.		600	
Industrial Farinera.		650	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	715		
Manufacturera de Cotons.		130	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	300		
Electra Reusense.		470	
Manicomi de Reus.			

—

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Agna, 19.

Cotisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	72'22	BARCELONA	
Amortisable 5 p 0[0	93'87	Francs	37'40
Colonial	—'—	Lliuras	34'60
Mercantil	—'—	MADRID	
Norts	52'05	Interior	72'25
Alicants	80'55	Francs	37'20
Orenses	28'75	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	57'75	Exterior	80'85
Id. Almansa 5 0|0	102'25	Norts	179'—
Id. Id. ayg	—'—	Alicants	278'—

Descompte de cupons.—Anticipo per titols. Compra y venta al contat y á plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels titols amortisables favorescut en los sorteixos ab primerer.—Suscripció á totas las emissions é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d' or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

—

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' abir.

Interior	72'20	Cubas del 68	—'—
Colonial	—'—	Cubas del 90	—'—
Orenses	28'75	Amortisable	93'80
Norts	52'05	Ob. 5 p °|o Almansa	102'12
Alicants	80'50	Id. 3 p °|o Fransas	57'87
Vitalici V.	—'—	Id. 3 p °|o Orense	48'37

PARIS		MADRID	
Exterior	—'—	Interior	72'25

— GIROS —

Paris	37'20	Londres	34'55

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	80'92
Portugués	29'70
Rio Tinto.	1087—
Nortes.	179'—
Alicants.	278'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIÁ

Carrer Osset núm. 1, pis primer,

cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprenents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (llumat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etz.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia rocomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etz.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepátichs, etz.

Gabinet d' enfermetats dels ulls

DE

EDUARD TELLO

Metje Oculista

Exintern, per oposició, de la Facultat de Medicina.—Ajudant de l' oculista Dr. Rios.

Horas de consulta: de 11 á 1 y de 4 á 6.

De franch als pobres

CONDE DE RIUS, 11, PRINCIPAL TARRAGONA

AVÍS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxes pera 'l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos *landeaus*, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També iloga llengeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvehins y als *masos*.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

FOTÓGRAFOS Y AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

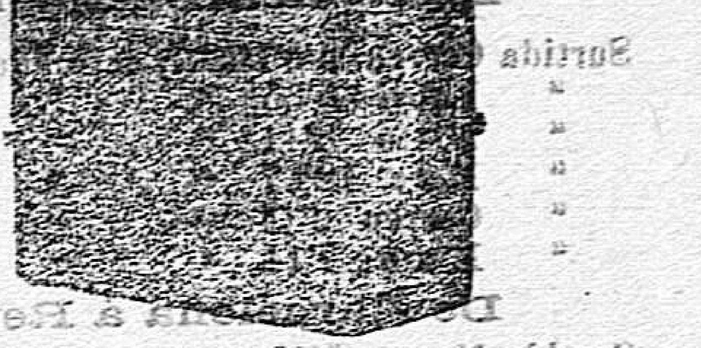

La casa *Martra* acaba de rebrer un nombrós sortit dels ultims adelantos en material fotográfich. Paper *Bromidry* ab lo que s' obtenen las mellors probas artísticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas per amunt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d' esser posats en venda. Además hi ha un gran surtit en *Máquinas, Cartulinas, Disfumadors, Linternas, Prempsas, Cubetas, Trípodes* y de tot lo de més concernient al ram fotográfich. Placas *Westendop &. Wehner* y *Lumiere* de totas midas. *Revelador Martra* ab lo cual s' obtenen las negativas ab una claretat de detall admirable per ser sempre de reseen preparació. *Viratje fixador Martra*; no s' altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També 's preparan banys de viratje ó revelador á gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y á disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No compreu sense abans visitar la casa.

MARTRA

GALANAS, 6, DROGUERÍA, REUS.

CLÍNICA DENTAL

de Don Fulgenci Agustí Alen

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions **sens dolor**. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y empleu de tots los anastesichs avuy coneguts.

Reb á Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí á 5 de la tarde. A Tarragona tots los dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.-REUS

TELEGRAMAS

Madrid 7.

Lo desahuci total

Telegrafian de Cindad Rodrigo que demá, anirá 'l Jutjat al poble de Campo Cerrado pera portar á cap lo llensament contra 'l poble en massa, en cumpliment de la sentencia ferma en lo judici de desahuci promogut per l' amo de tot lo poble.

Se temen graves desordres.

S' ha reconcentrat la Guardia civil á dit poble.

Lo que diu en Weyler

Comunican de Oviedo que 'l general Weyler ha dit que no creu en la retirada del senyor Sagasta, perque encara li correspón desempenyar papers d' importancia al servey de la política, de la patria y de la monarquía.

Declaracions del duch de Tetuán

Lo duch de Tetuán diu que en Sagasta no es capás de retirarse de la vida pública, y menos ara, sent poder.

No ho fará més que quan lo seu agotament fisich li obligui.

Considera impossible governar ab las actuals Corts.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LINEA DELS DIRECTES

De Reus á Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí;	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	"	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	"	8'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona á Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí;	arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	"	1'05 trde
"	Ombs.	12'35 "	"	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus á Saragossa

Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	"	6'36 matí
"	Exprés	9'44 nit	"	3'01 "
"	Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba á Casp y lo segon á Mora.

De Saragossa á Reus

Surtida	Exprés	1'50 matí;	arribada	6'59 matí
"	Correu	7'— "	"	2'06 trde
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 "
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus á Lleyda

Surtida	Correu	8'29 matí;	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit
"	Merc.	1'45 "	"	

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba á Vimbodí.

De Lleyda á Reus

Surtida	Mixto	5'28 matí;	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.
"	Merc.		"	1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus á Tarragona

Surtida	Mixto	8'16 matí;	arribada	8'45 matí.
"	"	9'44 "	"	10'18 "
"	Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.
"	Correu	7'17 "	"	7'48 "

De Tarragona á Reus

Surtida	Correu	7'45 matí;	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.
"	Mixto	5'08 "	"	5'46 "
"	"	8'— nit	"	8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH
DE REUS Á SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 6 de Juliol de 1902 y notas útils pels viatjers.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—5'45.—7'20.—8'09.—9'10.—10'00.—11'03.—12'35. A la tarde á las 2'47.—3'29.—4'11.—4'53.—5'35.—6'17.—6'59 y 39.

Sortidas de Salou: al matí á las 4'56.—6'30.—7'21.—8'10.—9'11.—10'01.—11'04. A la tarde á las 2'48.—3'30.—4'12.—4'54.—5'36.—3'18.—7.—7'40 y 8'30.

Notas: Tots los trens s'aturan als puestos de costúm menos los que surtan de Reus á la tarde á las 3'25, 4'07, 4'49 y 6'13 y 'ls que surten de Salou á la tarde á las 3'30, 4'12, 4'54 y 6'18.

Los que surten de Reus á las 4'10 matí y 6'17 tarde, enllasen á Salou ab los que van de Valencia á Tarragona y 'ls de las 9'10 matí y 2'47 tarde, ab los que 's dirigeixen de Tarragona á Valencia.

Los que surten de Salou á las 4'56 matí y 7'40 tarde, reculleixen pera Reus los viatjers que venen de Valencia y 'ls de las 2'48 y 4'12, recolleixen los que venen de Tarragona.

Angelo Costanzi

Diputació, 435, etl. Barcl.ª

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats médicas, després d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fluix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga„ escossors uretrals, cálculs, retencións d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccións Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435. Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas médicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantía de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d' energía á gran distancia.
Instalació completa de centrals. Illuminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona **Andreu Caixal**.—REUS.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipósit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

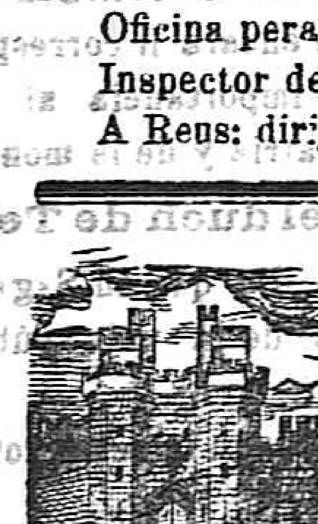

LA PALATINE

Companyía inglesa

de segurs contra incendis, explosións y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.
A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE AGOST DE 1902

LINEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Agost directament pera Montivideo y Buenos Ayres le magnifich y rápit vapor francés

ALGERIE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

A CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens

BONAS HABITACIONS Y ESMERAT SERVEY

Efectes de la infalibilitat del medicament.

Mil duros se donarán á qui fent constant ús del **Elixir Verdi** sigui atacat de enfermetats del ventrell ó de febres. En totas las farmacias á 2 pessetas pot.

Agent general á Reus, Joseph Martorell, S. en C.-Carrer Monterols 30